

Σημείωμα

Καλοκαίρι του 2009. Απόηχος των ημερών του Δεκέμβρη του 2008. Ταξιδεύω μοναχός με ένα νυχτερινό πλοίο για Κρήτη (για τα μπον-μπον) χωρίς νύστα. Κάνει κρύο και κάποιος έχει παρατήσει το Δρόμο του Κόρμακ ΜακΚάρθι σε μια πολυθρόνα. Με αρπάζει από το λαιμό από τις πρώτες κιόλας σελίδες. Πηχτός αέρας από την αρμύρα στο κατάστρωμα· το διαβάζω χωρίς σταματημό, τελειώνει πριν ακόμα πιάσουμε λιμάνι. Ο παράλογος κόσμος που σχηματίζεται με λιτές λέξεις είναι κάπως οικείος. Ερωτήματα κατακάθονται μαζί με δακρυγόνα στα πεζοδρόμια όλης της Ελλάδας. Δεν υπάρχει ούτε αισιοδοξία ούτε απαισιοδοξία, είναι η έρημος του πραγματικού. Ακόμα δεν υπάρχει κάποια απάντηση, αλλά τουλάχιστον φαίνεται να προσεγγίζουμε το σωστό ερώτημα.

Η ασημένια θάλασσα γεννιέται μέχρι το ξημέρωμα, ως αντανάκλαστικό. Ξεκινάω να το γράφω σε δύο μορφές ταυτόχρονα, μία σε πρώτο και μία σε τρίτο πρόσωπο, την ίδια ιστορία. Πηγαίνει αργά, με ανοικτό το παράθυρο.

Καλοκαίρι του 2012. Η ιστορία φτάνει και από τις δυο μεριές στο τέλος της – δεν μπορεί παρά να είναι αισιόδοξη τώρα πια – αλλά το καλοκαίρι τελειώνει. Τέλη Αυγούστου στην Εύβοια γράφω τις τελευταίες παραγράφους, αλλά το τέλος είναι αμύχανο, ρωτάει ξανά αντί να απαντάει.

Αισιοδοξία ή απαισιοδοξία; Η απάντηση δεν μπορεί να βρισκεται στη μέση. Θα όφειλε να παίρνει θέση. Παίρνω τις δύο παράλληλες ιστορίες, μία με τα μάτια του Αλέξανδρου και μία με τα μάτια του Παρατηρητή – πολλές φορές το υποκειμενικό και το αντικειμενικό συμπίπτουν και άλλες φορές απέχουν πάρα πολύ – αρχίζω και κόβω κομμάτια και τα ενώνω μεταξύ τους. Αλέξανδρος, Παρατηρητής και ένας ακόμα, που αποφασίζει ποιος θα μιλήσει περισσότερο και πότε. Κάποιοι συμβολισμοί είναι επίκαιροι, κάποιοι έχουν χρονίσει ήδη, κάποιοι προκύπτουν στην πορεία άνευ προθέσεως. Τροποποιώ, προσθέτω, αφαιρώ, οι πρώτες μορφές της ιστορίας ταξιθεύουν στο διαδίκτυο, άλλες ιστορίες, που γράφω μεταγενέστερα, προσπερνούν και εκδίδονται πρώτες.

Κρατώ όμως ένα δίλημμα που παραμένει επίκαιρο καθώς πλησιάζει πια το καλοκαίρι του 2015: το δίλημμα ανάμεσα στον ατομικό και στον συλλογικό άνθρωπο, σε μια εποχή που δεν χρειάζεται ανάλογη καταστροφή με αυτήν της ιστορίας που θα διαβάσετε για να χαρακτηριστεί εποχή των τεράτων.

Θα τα ξαναπούμε,

Π.Τ.

*Στου δειλινού την άκρη αποκοιμήθηκα
σαν ξένος, σαν ξενάκι, σαν πάντα ξένος.
Κι ήρθε και κατακάθισε πάνω μου σα σεντόνι
όλη της γης η σκόνη
όλη της γης η σκόνη.*

Θ. Παπακωνσταντίνου

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αρκετά πριν

Περπατήσαμε αρκετή ώρα. Πηγαίναμε σχεδόν παράλληλα με τη λεωφόρο Κηφισίας, ανεβαίνοντας κάθετα προς αυτή μόνο για να περάσουμε από τα παλιά αθηναϊκά σινεμά, γιατί έλεγε ότι της άρεσαν πολύ οι μαρκίζες όπου ήταν ζωγραφισμένες οι αφίσες, ότι έκαναν όλες τις ταινίες να μοιάζουν με νοσταλγικά κινηματογραφικά διαμάντια περασμένων δεκαετιών, βουτηγμένα σε ένα σιρόπι αθωότητας και όμορφων προσώπων. Εκεί μου είπε πόσο λάτρευε τη Λορίν Μπακόλ, μου έκανε μια παιχνιδιάρικη αναπαράσταση του «You know how to whistle, don't you, Steve? You just put your lips together and blow» και ύστερα γέλασε με τον εαυτό της και έπεσε πάνω μου. Ήταν παράξενο που δεν είχαμε φιληθεί καν ακόμα. Ένιωσα ότι το ήθελα και κυρίως ένιωσα ότι ήταν πολύ φυσικό για τη στιγμή εκείνη. Μου άρεσε αυτό, μου άρεσε η σωματική επαφή που επιδίωκε, νιώθαμε οικεία, και ας ήταν μόλις η δεύτερη φορά που βγαίναμε μαζί. Τελικά δεν τη φίλησα. Περάσαμε και τον Δαναό και κατεβήκαμε στη Ριανκούρ και μου είπε «Φτάνουμε» λίγο πριν διαμαρτυρηθώ που δεν με είχε αφήσει να πάρω το αυτοκίνητό μου από την Πανόρμου.

Της άρεσε να περπατάει, φαινόταν αυτό, και στάθηκε πολλή ώρα για να διαμαρτυρηθεί όταν εγώ άναψα ένα τσιγάρο στο ύψος της Αλεξάνδρας – παραλίγο να το πετάξω δηλαδή, αλλά αντέτεινα ότι η νυχτερινή Αθήνα είναι μια πόλη που της ταιριάζει το τσιγάρο, και πως επιπλέον έκανα παλιομοδίτικα τσιγάρα, και της έβγαλα μια κασετίνα Santé. Εκεί κάπως την τούμπαρα, γιατί ίσως μπήκαμε μαζί σε κάποιο τραγούδι της Κανελλίδου, και σίγουρα η νυχτερινή Αθήνα τη θέλει τη μουσική της υπόκρουση. Βέβαια εγώ ούτως ή άλλως θα γύριζα για το αυτοκίνητό μου, καθώς δεν θα μπορούσα να πάω μέχρι το Χαλάνδρι με τα πόδια. Από τους υπολογισμούς αυτούς και μόνο είχα καταλάβει ότι η ελαφριά ζαλάδα της μέθης υποχωρούσε ήδη με μεγάλη ταχύτητα και αυτό δεν ήταν πολύ καλό, γιατί ήμουν λίγο ατζαμής και σφιχτός στο ερωτικό παιχνίδι αν ήμουν τελείως ξενέρωτος. Λίγο πριν από το Εφετείο με τράβηξε από το χέρι, κωθήκαμε σε ένα στενό, μου σιγοτραγουδύησε την πρώτη στροφή από το «Τραμ το τελευταίο» και ύστερα βρεθήκαμε μπροστά σε μια παλιά πολυκατοικία με έναν μικρό κήπο με χλομά στρογγυλά φώτα και απεριποίητες τριανταφυλλιές.

Το μικρό της σπίτι, δυο δωμάτια και ένα μικρό μπάνιο, μύριζε καθαριότητα και ήταν φρεσκοσυγυρισμένο. Το κεφάλι μου έβρισκε συνεχώς σε διάφορα κύμβαλα κρεμασμένα από τις πόρτες και από τα φουσκωτά φωτιστικά, που έβγαζαν γλυκούς ήχους, σαν κρουστά από καραμέλα και μαλακό βούτυρο. Μου ζήτησε να βγάλω τα παπούτσια μου και το έκανα χωρίς αντίρρηση – θα τα έβγαζα αργά ή γρήγορα. Ενώ σε όλη τη διάρκεια του μεγάλου μας περιπάτου ήταν άνετη, τώρα άρχισε να περπατάει κάπως νευρικά, με το κούρδισμα του αλκοόλ και μια αμηχανία που είχε κάνει πιο ρόδινα τα ζυγωματικά της. Προσπάθησε να ανακόψει τη

νευρικότητά της με διάφορες προτάσεις: να δεχτώ ένα ποτηράκι τεκίλα, να διαλέξω μουσική από τον υπολογιστή της, να καπνίσω. Τελικά από μόνη της πήγε και ξετρύπωσε ένα τασάκι, ένα όμορφο κόκκινο τασάκι με ανάγλυφα σχεδιάκια από κάποια κτίρια που έμοιαζαν με του Ντίσνεϊ, και της είπα ότι παραήταν ωραίο τασάκι για να το βρωμίσω με τις στάχτες μου. Ύστερα απορροφήθηκα όρθιος από τους παραγεμισμένους τοίχους γύρω μου, με αφίσες, φωτογραφίες και ζωγραφιές. Αρκετά χρόνια ζωής σε ταπετσαρία, ελάχιστα σημεία όπου ο κιτρινωπός τοίχος ήταν γυμνός περίμεναν τη σειρά τους να καλυφθούν. Φωτογραφίες από διάφορες εκδρομές, καταρράκτες, θάλασσες, ηλιοβασιλέματα, φίλοι, παλιοί εραστές, μικρά παιδιά, ηλικιωμένοι άνθρωποι, συγγενείς, στιγμές, τοπία. Ανάμεσά τους, σαν ογκώδη διαχωριστικά, αφίσες ταινιών: η *Τζιλντα*, ο *Δεσμώτης του Ιλίγγου*, ο *Μεγάλος ύπνος*, το μαργαριταρένιο κολιέ και το μακρύ τσιγάρο της Όντρεϊ Χέμπορν. Μια παιδική ζωγραφιά, ένα πιο σύνθετο σκίτσο, ένα χαρτί με χρωματιστές παλάμες, μικρά κίτρινα ποστ-ιτ με στικάκια και αφιερώσεις, όλα μαζί διάσπαρτα, σαν παζλ μιας αφήγησης, σαν το μωσαϊκό μιας ζωής ως έκθεμα απέναντι από τον καναπέ, μια σιγανή φωνούλα που έλεγε «Αυτή είμαι πάνω κάτω».

Μου είπε πως θα πήγαινε στο μπάνιο, σαν να μου έδειχνε με κάποια συστολή ότι ήθελε να τραβήξω την προσοχή μου από τον τοίχο της. Ήξερα φυσικά ότι αυτό ήταν κάποιο έμμεσο σύνθημα, αλλά εγώ κάπως μελαγχόλησα ενώνοντας με ένα αόρατο νήμα τις εικόνες και τα χαρτάκια μιας ακόμα μοναχικής ύπαρξης, που όλο εκτίθεται και δεν εκτίθεται. Ίσως αυτή η αταίριαστη με την ατμόσφαιρα και το σκοπό της βραδιάς θλίψη που ένιωσα να μην οφειλόταν στις δικές της φωτογραφίες και τα σημειώματα, ίσως αντικατέστησα νοητά ό,τι έβλεπα μπροστά μου με τον δικό

μου ημιτελή τοίχο, ανήμπορος να πω με ασφάλεια ποια φωτογραφία θα έμπαινε δίπλα σε ποια και ποια αφίσα ταινίας, ίσως ένιωσα το δικό μου μωσαϊκό στιγμών ασύμμετρο και ασχημάτιστο, μια μουντζούρα ενός ερασιτέχνη που θαυμάζει τον Πόλοκ αλλά δεν πολυθέλει να λερώσει τα χέρια του. Αυτό ένιωθα ότι ήμουν, τουλάχιστον εκείνη τη στιγμή, η ιστορία μιας ανεκπλήρωτης δυνατότητας, η ιστορία μιας χαοτικής πολλαπλότητας, μια σειρά αντανακλάσεων και αφηγήσεων, όλες εν δυνάμει πραγματικές αν αποφάσιζα για μια στιγμή να αφήσω τα ήρεμα και ζεστά και διαυγή μέχρι το βυθό νερά της στασιμότητάς μου και να ρίξω την πλήρη μου σε ακαρτογράφητα νερά, που τα κοίταζα μαγεμένος από την ασφάλεια του πειρατικού τηλεσκοπίου μου.

Δεν άργησε να βγει από το μπάνιο, και αυτό με επανέφερε κάπως στη ρότα της αμαξοστοιχίας της βραδιάς. Δεν μου άφησε και πολλά περιθώρια άλλωστε· είχε τώρα αφήσει τα μαλλιά της λυτά και είχε αντικαταστήσει τα ρούχα της με ένα γκριζό, δυο νούμερα μεγαλύτερο μπλουζάκι, που χαίδευε παιχνιδιάρικα τους μηρούς της περιμένοντας ένα λυτρωτικό και λάγνο αεράκι για να ανασηκωθεί. Τα μάγουλά της ήταν πιο κόκκινα και το περπάτημά της τώρα ήταν λιγότερο νευρικό· ερχόταν σαφώς προς το μέρος μου, διστακτικά και διεκδικητικά ταυτόχρονα. Έφτασε μπροστά μου και άπλωσε τα χέρια της στο σβέρκο μου – πρόσκληση και προτροπή – χαμογέλασε και άφησε εμένα να αγγίξω τα χείλη της. Δεν βιάστηκα και τα απόλαυσα. Ήταν υγρά και στη γλώσσα μου έσβηνε ο απόηχος από ένα φρουτώδες λιποζάν. Περπατήσαμε αγκαλιασμένοι, σε έναν άρρυθμο χορό μέχρι το δωμάτιό της, όπου τα μακριά, γεμάτα ασημένια δαχτυλίδια δάχτυλά της άρχισαν να ξεκουμπώνουν με αργές κινήσεις το πουκάμισό μου κι εγώ άρχισα να ακουμπώ τους μηρούς της

βυθίζοντας τη μύτη μου στο λαιμό της, ρουφώντας τις μυρωδιές από αρώματα, κρέμες και σαμπουάν, αντικαθιστώντας τη χαμένη μου μέθη με μια καινούργια. Σε κάθε μου κίνηση άκουγα τη βραχνή ανάσα επιθυμίας της, ένιωθα τη ζέστη των ζυγωματικών της, ένιωθα ότι είχα χώρο. Η επιθυμία μου, λίγο αργοπορημένη, ήρθε με μια πίεση στο τζιν. Η παθητική αλλά διεκδικητική στάση της έκανε δύσκολη τη διάκριση των ρόλων μας. Ένιωθα οικεία σε αυτό το πλαίσιο. Δεν ένιωθα συχνά οικεία τόσο γρήγορα και τόσο φυσικά.

Εκείνους τους εργένικους μήνες βρισκόμουν σε μια περίοδο προσαρμογής ακόμα και πολλές φορές είχα βρεθεί σε δύσκολες και αμήχανες καταστάσεις. Ήταν μια παράξενη περίοδος της ζωής μου, από αυτές που είσαι σίγουρος ότι τίποτα ιδιαίτερο δεν θα συμβεί και τελικά ό,τι συμβαίνει το προσλαμβάνεις σαν να μην είναι ιδιαίτερο. Κυκλοφορούσα σαν ξεραμένο φύλλο του φθινοπώρου σε γειτονιές και σε παρέες, χωρίς σαφή προορισμό και ανήμπορος, χωρίς κάποια εξωτερική ώθηση. Τα μοναχικά βράδια μπορούσα σχεδόν να αφουγκραστώ το αγκομαχητό μιας εσωτερικής παρόρμησης που ήθελε να δώσει μια και να ρίξει το πρώτο πλακάκι του ντόμινο, αλλά την είχα εγκλωβίσει καλά στο συρμάτινο πλέγμα μιας άσκοπης καθημερινότητας. Θα συνειδητοποιούσα αργότερα ότι ήταν τα χρόνια της διατριβής μου πάνω στο τίποτα, χρόνια κατά τα οποία έχτιζα με αυτοπεποίθηση το εξοχικό της αναβλητικότητάς μου, προσπαθούσα να ιεραρχίσω κουτάκια προτεραιοτήτων: ο έρωτας, η επιστήμη, η τέχνη, η μουσική, ο κόσμος, το χρήμα, το χρήμα, ο κόσμος, η μουσική, η τέχνη, η επιστήμη, ο έρωτας και ξανά από την αρχή, φτιάχνοντας υπόγεια και ύπουλα έναν κύκλο όπου άφηνα τον εαυτό μου να τρέχει σαν χάμστερ, διανύοντας χιλιό-

μετρα στο ίδιο μέρος, καταναλώνοντας ενέργεια για να βρεθεί στην ίδια θέση. Θα μπορούσα παράλληλα να ζήσω έναν μεγάλο έρωτα, να ταξιδέψω με μια κιθάρα στη Βαρκελώνη, στη Μασσαλία και στη Φλωρεντία ή να περάσω την ημέρα μου παίζοντας άσκοπα παιχνίδια στον υπολογιστή και νερώνοντας ξανά και ξανά έναν σπιτικό φραπέ.

Εκείνη, που με ήξερε μόλις δυο βραδιές, έμπηξε τα νύχια της στην πλάτη μου, με ώθησε να ξαπλώσω μαζί της στη μαλακή κουβέρτα, προσπάθησε να ξεκουμπώσει το τζιν μου, έδωσε σήμα στον μαέστρο να επιταχύνει το τέμπο του αργού χορού μας, διατηρώντας το όμως χασοτικό. Σε αντίθεση με το βαρυφορτωμένο δωμάτιο που λειτουργούσε σαν σαλόνι και κουζίνα, το δωμάτιό της ήταν λιτό: ένα γραφείο, μια τηλεόραση, το κρεβάτι, μια συρταριέρα με έναν μοναχικό, παραγεμισμένο με κρεμαστά κοσμήματα καθρέφτη, για ένα μοναχικό καθημερινό είδωλο. Έκλεισε το φως και συνέχισε να μου αφήνει χώρο και περιθώριο, ενεργητικά αλλά συγκρατημένα, και σε λίγο ήμασταν και οι δυο γυμνοί, με λαιμαργία, βιασύνη, με πρόθεση να γίνει ο ένας αντικείμενο για τον άλλο, με πρόθεση να εκμεταλλευτεί ο ένας τον άλλο, με βραχνές ανάσες, θερμότητα, τις πρώτες σταγόνες του ιδρώτα, με τα σώματά μας κολλημένα συνεχώς, σαν να ήθελε το μοίρασμα της μοναξιάς μας να ολοκληρώσει τη θυσία σε έναν άγνωστο θεό με ιδρώτα, σωματικά υγρά και σάλιο. Παρασύρθηκα σε αυτή τη δίνη μιας λάγνας οικειότητας, μιας αίσθησης ότι συναντούσα μια παλιά ερωμένη, μιας ελεγχόμενης βίας, ενός σαρκικού ανταγωνισμού χωρίς έπαθλο. Αφέθηκα να τελειώσω μέσα της βιαστικά και εγωιστικά, με έσφιξε πάνω της όσο εγώ έσφιγγα το μαξιλάρι και συνέχιζα να βυθίζω το πρόσωπό μου στο λαιμό της. Με κράτησε κοντά της ακόμα και όταν είχα πια ηρεμήσει και η καρδιά μου

χτυπούσε δίπλα στη δικιά της και μπορούσα να γευτώ τον ιδρώτα της ανακατεμένο με τα μαλλιά της. Πέταξα το προφυλακτικό και ήμουν αναπάντεχα έτοιμος για έναν ακόμα γύρο σε μερικά μόλις λεπτά, τα οποία περάσαμε αναπνέοντας με κλειστά μάτια, προσπαθώντας να ισορροπήσουμε σκέψεις αλλά και διστακτικά αγγίγματα ανάμεσα στην πρόωρη τρυφερότητα και τη φυσική οικειότητα. Βρέθηκα ξανά πάνω της, αποφασισμένος να είμαι πιο αλτρουιστής, και για μερικές στιγμές πράγματι οι μοναξιές μας έσπασαν και ενώθηκαν ξανά, μπλέχτηκαν μεταξύ τους, όπως μπλεκόταν η μυρωδιά του ιδρώτα μας με αυτή του φρεσκοπλυμένου της σεντονιού.

Δεν μπορώ να πω ότι ήταν μια βραδιά που θα μας έμενε αξέχαστη, ποτέ όμως δεν είχα και πολλές προσδοκίες από την πρώτη επαφή. Η πρώιμη συνεύρεση δεν θα μπορούσε παρά να είναι μια δοκιμή, ένα πείραμα με τις οδηγίες γραμμένες με ακατάληπτα ιδεογράμματα, ένα σύνολο από λάθη που θα αναγνωριστούν ως λάθη όταν η ερωτική χημεία πάρει το χρόνο της και ολοκληρώσει την αντίδρασή της. Φτάσαμε στον κοινό μας οργανικό προορισμό σε διαφορετικούς χρόνους και κλίμακες, στο χορό μας πολλές φορές ο ένας πάτησε το πόδι του άλλου και πολλές φορές κάποιος έχανε τα βήματα. Ίσως να έφταιγε και η συγκρατημένη μου αποστασιοποίηση. Άλλωστε και αυτή η βραδιά, όπως και οι υπόλοιπες, δεν προοριζόταν για κάτι συγκλονιστικό ή ιδιαίτερο. Ύστερα από μερικές στιγμές που αφήσαμε τα σώματά μας να αναπαυτούν πάνω στο μαλακό της στρώμα, της ζήτησα να καπνίσω και με ένα χαμογελαστό νεύμα δέχτηκε. Είχε τώρα τα χέρια της κάτω από το μαξιλάρι, τα μάτια της κλειστά, ένα αμυδρό χαμόγελο ικανοποίησης στο πρόσωπο και ήταν γυρισμένη προς το μέρος μου σε ημιεμβρυακή στάση.

Άναψα ένα τσιγάρο και ξάπλωσα ξανά δίπλα της γυμνός, αφού πρώτα είχα πάρει ένα πλαστικό ποτηράκι με λίγο νερό για τα σάκι. Αυθόρμητα, τη χάιδεψα στο κεφάλι με το άλλο μου χέρι. Αυτή άνοιξε τα μάτια της, με κοίταξε, μου χάρισε ένα χαμόγελο για το οποίο της είμαι ευγνώμων, έπιασε το χέρι μου και μου έδωσε ένα φιλί στους κόμπους των δαχτύλων. Ύστερα το ακούμπησε με παιδικό τρόπο στο κεφάλι της και το έσπρωξε σαν γάτα που ήθελε να συνεχίσω το χάδι. Ακούμπησε το κεφάλι της στον ώμο μου και το χέρι της στο στέρνο μου. Μετά μείναμε και οι δυο σιωπηλοί και σχεδόν ακίνητοι – ο μόνος ήχος που ακουγόταν ήταν το χαρτί που έκαιγε αργά και σταθερά η καύτρα του τσιγάρου περνώντας τις λωρίδες με το μπαρούτι – και αφήσαμε τη μυρωδιά του καπνού να μπει στο ερωτικό μυρωδικό μας μείγμα. Την ένιωσα να αποκοιμιέται, ένιωσα τα τινάγματα στο μεταίχιμο μεταξύ ύπνου και ξύπνιου, άκουσα την ανάσα της, αργή και γαλήνια. Πέταξα το μισοτελειωμένο τσιγάρο στο ποτηράκι και το ακούμπησα προσεκτικά στο κομοδίνο, προσπαθώντας με το πόδι μου να σηκώσω ένα σεντόνι που βρισκόταν σφηνωμένο στα κάγκελα του κρεβατιού. Τελικά παράτησα την προσπάθεια και αφήθηκα ανάσκελα, σκεπτόμενος ότι θα μπορούσα να αφήσω τον εαυτό μου να τον πάρει ο ύπνος. Για λίγη ώρα ίσως και να το κατάφερνα· η συνεύρεσή μας ήταν σαν ένα χαλαρωτικό μασάζ. Αλλά ο ύπνος για μένα ήταν συνήθως ένα δύσκολο εγκεφαλικό πρόβλημα.

Δεν έκανε ιδιαίτερη ζέστη, αλλά με ζέσταινε και το χέρι της στο στέρνο μου και το πόδι της στο μηρό μου, και έτσι τραβήχτηκα μακριά της, αρχικά αργά και σταθερά και ύστερα κοφτά, σαν να έκανα κάποιο μαγικό κόλπο, ελπίζοντας ότι το χέρι και το πόδι της θα έμεναν στη θέση τους μέχρι να γυρίσω. Ήταν

μπόλικες αυτές οι νύχτες που μου έφταιγαν όλα, από τη θερμοκρασία μέχρι τις κάλτσες στη γωνία του δωματίου, μέχρι τους ήχους της πόλης. Δεν μου τύχαιναν ωστόσο με κάποια συντροφιά και θεωρούσα πάντα ότι ήταν ένα από τα συμπτώματα των μοναχικών βραδιών, όταν η αγχώδης αναμονή του ύπνου φέρνει ένα θαμπό πρόσωπο στη σκέψη μου, το δικό μου, το οποίο στέκεται αμήχανο μπροστά στους καθρέφτες της πολλαπλότητας του, ανήμπορο να καταλάβει αν είναι και αυτό μια ακόμη αντανάκλαση, μια ακόμη αναπαράσταση αυτού που θα έπρεπε ή θα μπορούσε να είναι αλλά σίγουρα δεν είναι ακόμα. Σηκώθηκα γυμνός και στάθηκα μπροστά στο παράθυρό της κοιτάζοντας απροσδιόριστα τη χλομή θαμπάδα της πόλης, όσης τουλάχιστον μπορούσα να διακρίνω πίσω από τις συστάδες των γειτονικών κτιρίων. Άναψα ακόμα ένα τσιγάρο και η γεύση του τώρα ήταν πικρή και αχρείαστη, όπως είναι συνήθως τα τσιγάρα τα κουρασμένα σαββατόβραδα, που η μοναξιά πάντα επιστρέφει, αναίτια και απρόσκλητη, και ας τη σπρώχνεις κάτω από χαλάκια στιγμών. Ο ουρανός δεν είχε αστέρια. Πολλές φορές ο ουρανός της Αθήνας ήταν χωρίς αστέρια, και ας μην είχε συννεφιά. Για μια στιγμή μπήκα στον πειρασμό να ανοίξω το παράθυρο και να βγω να καπνίσω το τσιγάρο μου στο μπαλκόνι, αλλά θυμήθηκα το κρύο και δίστασα. Κάπνισα αργά και με βαθιές τζούρες, προσπαθώντας να απολαύσω το πικρό και αχρείαστο τσιγάρο μου. Προσπάθησα να σκεφτώ κάτι ουσιώδες, να αφήσω τη στιγμή να δρομολογήσει μια κάποια επιφοίτηση, να εκμεταλλευτώ την υγρή σιωπή που έλουζε τη γύμνια μου, για να βρω το νήμα να ανασυνθέσω τον εαυτό μου, να του βρω μια υπόσταση που θα μοιάζει σαν ένα καλό σχέδιο, ένα σχέδιο που δεν θα είναι άλλη μια φορά ημιτελές.

Η ανεκπλήρωτη δυναμική της στιγμής τελικά με ώθησε, κάπως μουδιασμένα και ατσούμπαλα, να μαζέψω το μποξεράκι, το τζιν και το πουκάμισό μου και να τραβήξω για το σαλόνι, να ντυθώ και να την αφήσω να κοιμηθεί με τη γαλήνια ανάσα της – μια γαλήνη που φαινόταν τόσο ξένη όσο οικεία μου φαινόταν μέχρι εκείνη τη στιγμή. Τώρα δεν ήμουν παρά ένας γαλαζωπός παρείσακτος, ένας επιπόλαιος εραστής μιας χρήσης, μια φευγαλέα οικειότητα που ξεκίνησε και τελείωσε υπό το άγρυπνο και σταθερό μάτι της προσωρινότητας, που αναγορευόταν σιγά σιγά αδιαφιλονίκητη βασίλισσα στον βασιλικό λαβύρινθο όπου γυρόφερνα αργά, χωρίς ιδιαίτερο κίνητρο. Ένωθα σαν να ήμουν γεννημένος σε εκείνον το λαβύρινθο, χωρίς ιδέα για το τι θα μπορούσε να υπάρχει έξω από αυτές τις πράσινες ανθισμένες συστάδες, τι άλλα αρώματα θα μπορούσαν να παρασύρουν τη μύτη μου. Και χωρίς κάποια ιδέα δεν είχα και προσδοκία. Έριξα μια τελευταία ματιά στη γαλαζωπή Αθήνα πίσω από το παράθυρο ως τον μεγάλο λαβύρινθο, γεμάτο λωτούς, γεμάτο λησμονιά για μια αφήγηση που δεν είχα ακόμα κάνει.

Έβαλα τα ρούχα μου μέσα στο σκοτάδι του πυκνού από αναμνήσεις σαλονιού και σκέφτηκα για λίγο την αποχώρησή μου. Σκέφτηκα να αφήσω ένα μικρό σημείωμα, λιτό και γλυκό, να το κολλήσω στον τοίχο της, αλλά ούτε ωραίο θα ήταν να μπω με το ζόρι στον τοίχο της ούτε θα το ξεχώριζε εύκολα εκεί. Έκατσα για μια στιγμή στον καναπέ της. Απέναντί μου ήταν όλες οι εικόνες και οι αφίσες και τα σχέδια, αλλά μόνο σαν σχήματα, σαν μαύρα, πυκνά ορθογώνια σχήματα χωρίς περιεχόμενο. Έτσι θα ήταν και τα δικά μου, στο σκοτάδι, έτσι και του γείτονα. Ένα άλλο κουρασμένο και άυπνο βράδυ είχα διαβάσει ότι στη Γη πεθαίνουν περίπου εκατόν πέντε άνθρωποι το λεπτό. Ύστερα

έβαλα μια ζωντανή αναμετάδοση από ένα δορυφόρο, σε υψηλή ανάλυση, και χάζεψα τον πλανήτη στη φαινομενική ακινησία του, γαλάζιο και άσπρο και πράσινο και πορτοκαλί, μέτρησα ένα λεπτό και άφησα την ψυχή μου να βαρύνει από την αβάστακτη αδιαφορία της εικόνας για τους εκατόν πέντε θανάτους που είχαν λάβει χώρα, αναλογίστηκα την αντίθεση με την αγωνία μου για τον δικό μου, των κοντινών μου προσώπων. Μόνο στατιστικές παράμετροι με χώριζαν από τη θανατερή αδιαφορία εκείνου του λεπτού, μια τυχαία μεταβλητή από τη λύτρωση της ανυπαρξίας.

Θα πρέπει να αποκοιμήθηκα για λίγο με αυτές τις περιέργες σκέψεις, καθιστός στον καναπέ της, μέχρι που ένιωσα τη φωνή της να με χαϊδεύει.

«Μπορείς να κοιμηθείς εδώ», μου είπε νυσταγμένα, μια μαύρη σιλουέτα ακουμπισμένη στο δοκάρι της πόρτας.

Ίσως ήταν ευγενικός αποχαιρετισμός, ίσως πρόσκληση. Δεν μπορούσα να ερμηνεύσω τη φωνή της.

«Είναι πολύ αργά», συμπλήρωσε, πιο φιλόξενα.

Τα μάτια μου ήταν στεγνά από την κούραση και το κεφάλι μου μουδιασμένο. Προσπάθησα να τακτοποιήσω μια εντελώς απλή επιλογή, να μείνω ή να φύγω, στο χάρτη κάποιου μεγαλεπήβολου σχεδίου. Εκείνη δεν στάθηκε να περιμένει να βγω από την αμηχανία μου και έσυρε τα πόδια της για να κουλουριαστεί δίπλα μου. Πήρε ξανά το χέρι μου και το έβαλε στο κεφάλι της. Μαζί της με αγκάλιασε μια αναπάντεχη ζεστασιά. Ήταν ένα όμορφο συναίσθημα.

«Αν τελικά μείνεις, να με σκεπάσεις», μουρμούρισε σαν να κοιμόταν ήδη κι εγώ σχεδόν τη σήκωσα και την έσυρα στο κρεβάτι, έβγαλα τα ρούχα μου ξανά, σήκωσα τη λεπτή κουβέρτα

της και μας έβαλα από κάτω, έκλεισα τα μάτια μου και προστά-
τεψα τη ζεστασιά από τις αϋπνίες μου.

Το επόμενο πρωινό έφερε τον κυριακάτικο ήλιο να θαμπώ-
σει τα μάτια μου σαν κάποια όμορφη παιδική ανάμνηση. Ξύπνη-
σα φοβισμένος, ως συνήθως, για την ημέρα που ξεκινούσε. Σαν
να είχε ξυπνήσει λίγο πριν από μένα, η βραχνή φωνή της μου
πρότεινε μια κούπα γαλλικό καφέ, την οποία αρνήθηκα κάνο-
ντας πως κοιτούσα την ώρα στο κινητό μου τηλέφωνο. Γύρισα
προς το μέρος της και μου χαμογέλουσε ξανά.

«Πρέπει να φύγω», είπα, και ήταν φυσικά ψέματα.

«Πέρασα όμορφα», μου είπε αυτή και η ειλικρίνεια στη φωνή
της με έκανε να αισθανθώ ακόμα περισσότερο παρείσακτος,
ένας άσχημος λεκές μελανιού σε ένα καλλιγραφικό κείμενο.

«Να τα ξαναπούμε», της είπα, επειδή δεν βρήκα κάτι καλύτερο.

«Θα τα ξαναπούμε», μου είπε αυτή και μου γύρισε την πλά-
τη, για να συνεχίσει το κουζούρι της, για να μου πει με το σώμα
της πως όλες αυτές οι νευρώσεις μου ήταν εντελώς αχρείαστες
και εντέλει μη αποδεκτές.

Ακόμα και αν αυτό το απροσδιόριστο «θα» που ακολούθησε
το ακόμα πιο ασαφές «να» δεν ήταν παρά ένας πρωινός επίλο-
γος, μπορούσα ακόμα να νιώσω την ομορφιά και την οικειότητα
μέσα του, μια ολόγυμνη καθαρότητα, χωρίς προσχήματα και
κορδέλες επιτήδευσης. Έριξα μια τελευταία ματιά στο γυμνό
της σώμα, μια τελευταία ματιά στη θέα από το παράθυρό της,
έριξα λίγο νερό στο πρόσωπό μου και ντύθηκα. Κάθισε οκλα-
δόν στο κρεβάτι και έγνεψε με το χέρι της κι εγώ της έκλεισα το
μάτι. Αποχαιρέτησα τις φωτογραφίες στο σαλόνι της και φαντα-
σιώθηκα μια ανύπαρκτη ακόμα δικιά μας σε κάποια γωνία του
άδειου τοίχου. Ύστερα έκλεισα αργά την πόρτα πίσω μου και